

SPIS TREŚCI

Przedmowa. Zagadnienia krytyki amerykańskich doktryn polityczno-prawnych	5
Zagadnienia metodologiczne	6
Stosunek do amerykańskich doktryn polityczno-prawnych	12
Wprowadzenie. Osobliwości myśli burżuazyjnej w Stanach Zjednoczonych	19
Rozdział I Dziedzictwo kolonialne. Narodziny liberalizmu amerykańskiego	33
Wprowadzenie. Sytuacja społeczna i polityczna w koloniach	33
Kolonizacja angielska w Ameryce Północnej (33). Zróżnicowanie kolonii. Sytuacja społeczna (36). Prawna organizacja systemu władzy w koloniach (39). Sytuacja polityczna. „Czynniki wolności” (44).	
Myśl religijna	51
Purytańska doktryna teokratyczna (52). Purytańscy przeciwnicy ortodoksji (58). Myśl społeczno-polityczna kwakrów (67). Rola anglikanizmu (70). Wpływ kolonialnej myśli religijnej na kształtowanie się amerykańskiej myśli społecznej i politycznej (72).	
Myśl niepodległościowa	74
Narodziny amerykańizmu. Benjamin Franklin (76). Ewolucja myśli niepodległościowej (80).	
Podstawowe zasady klasycznego liberalizmu amerykańskiego	87
Rozdział II Myśl społeczna i polityczna w okresie formowania się instytucji ustrojowych Stanów Zjednoczonych	95
Wprowadzenie. Sytuacja społeczna i polityczna po uzyskaniu niepodległości	95
Organizacja władzy. Konstytucje stanowe. Podstawy konfederacji (95). Przemiany społeczne po wojnie o niepodległość (99).	
Spory o kształt przyszłej organizacji politycznej	102
Konwencja Konstytucyjna (103). Debata ratyfikacyjna (109). Rola i znaczenie	

konstytucji (117). Konflikt między „federalistami” a „republikanami”. Powstanie partii politycznych (123).	
Teoretyczne programy idealnego porządku społeczno-politycznego .	134
Wizja demokratycznego agraryzmu. Thomas Jefferson (135). Zrównoważona republika wolności. John Adams (141). Wizja państwa potężnego. Aleksander Hamilton (146). Ograniczona republika liberalna. James Madison (152).	
Niespójność ideologiczna klasycznego liberalizmu amerykańskiego .	157
Akceptacja zasad liberalnych w świadomości społecznej Amerykanów	161
Rozdział III Myśl społeczna i polityczna w okresie demokratyzacji amerykańskiego systemu politycznego	167
Wprowadzenie. Postępy demokratyzacji od Jeffersona do Jacksona	167
Wczesna myśl demokratyczna	170
Argumenty demokratów w czasie stanowych konwencji konstytucyjnych (171). Demokracja jacksonowska (173). Teoretyczne uzasadnienia demokracji. George Bancroft, Richard Hildreth, Frederick Grimke, Walt Whitman (178). Opozycja wobec procesów demokratyzacji (183). Arystokratyczny demokratyzm. James F. Cooper (184). Demokracja katolicka. Orestes Brownson (187). Demokracja ograniczona prawem. Francis Lieber (189). Antydemokratyczny legalizm. James Kent, Joseph Story, Daniel Webster (192). Transcendentalna krytyka demokracji. Ralph Waddell Emerson, Henry David Thoreau (197).	
Zwycięstwo orientacji demoliberalnej	201
Rozdział IV Myśl społeczna i polityczna w okresie konfliktu Północ-Południe	211
Wprowadzenie. Sytuacja społeczno-polityczna w przededniu wojny domowej	211
Wczesny nacjonalizm amerykański (211). Narastanie konfliktu między Północą a Południem (214)	
Spór o suwerenność stanów i Unii	219
Ogólnonarodowa interpretacja konstytucji. John Marshall (211). Myśl konstytucyjna Południa. John C. Calhoun (223).	
Problem niewolnictwa	228
Myśl społeczna Południa (228). Opozycja wobec niewolnictwa (234).	
Wojna domowa i rekonstrukcja	240
Ideologiczne uzasadnienie wojny oraz jej następstwa (240). Rekonstrukcja i ewolucja problemu murzyńskiego (242).	
Powojenny nacjonalizm amerykański	246
Rozdział V Powstanie konserwatyzmu amerykańskiego w drugiej połowie XIX w.	250
Wprowadzenie. Przemiany społeczno-polityczne po wojnie domowej	250
Konserwatywny indywidualizm. Przyjęcie ideału „laissez faire” .	253
Darwinizm społeczny	258

Wpływ Spencera. Naturalizm amerykański (258). William Graham Sumner (260).	
„Ewangelia bogactwa”	262
Wersja religijna (263). Wersja świecka. Andrew Carnegie (265). Podstawowe założenia filozoficzne „ewangelii bogactwa” (267).	
Mitologia sukcesu	269
Popularna wizja sukcesu „od pacybuta do milionera” (269). „Nowa Myśl” (273).	
Pesymistyczny konserwatyzm	280
Popularność społeczna konserwatywnego indywidualizmu	286
Rozdział VI Indywidualistyczny konserwatyzm w amerykańskiej praktyce społeczno-politycznej na przełomie XIX i XX w.	289
Nacjonalizm i rasizm	290
Zmiana sytuacji społeczno-politycznej imigrantów (290). Rasizm „anglosaski” (293). Prawne ograniczenia imigracji (298). „Rasowa” krytyka demokracji (300). Społeczno-polityczne znaczenie rasizmu amerykańskiego (301).	
Imperializm	303
„Mesjanizm” amerykański (303). Teoretyczne uzasadnienie ekspansji. Josiah Strong, Alfred A. Mahan i Theodore Roosevelt (305). Społeczna popularność hasła ekspansjonistycznych (312). Miejsce ekspansjonizmu w amerykańskiej myśli politycznej (314).	
Konserwatywny legalizm	316
Konserwatywna rola sądów w obliczu propozycji reform społecznych (317). Prawna obrona własności i zasady „świętości umów” (319). Wykorzystanie konstytucji do walki z ruchem związkowym oraz z interwencjonizmem państwowym (320).	
Polityczna dyktatura oligarchii kapitału	325
Zywotność formalnych instytucji demokratycznych (325). Metody uzyskiwania kontroli nad aparatem politycznym (327). Społeczna akceptacja dominującej roli politycznej oligarchii kapitału (333). „Dyktatura businessu” w przededniu Wielkiego Kryzysu (337).	
Rozdział VII Pojawienie się i rozwój nowoczesnego liberalizmu amerykańskiego w końcu XIX w. i w pierwszych dziesięcioleciach XX w.	341
Wprowadzenie. Społeczno-polityczne konsekwencje industrializacji i koncentracji kapitału	341
Nurt krytyki społecznej. Lester Ward	344
Postulaty planowania rozwoju społecznego. John Dewey	346
Postulat aktywnej roli państwa. Thorstein Veblen	
Krytyka tradycyjnych zasad demokracji liberalnej. Walter Lippmann	351
Dążenie do przywrócenia warunków wolnej konkurencji. Populizm	355
Ruch na rzecz reform społecznych. Progresywizm	358
Praktyczna realizacja zasad nowoczesnego liberalizmu. „Nowy ład”	365